

PROCEDURY ZAKŁADANIA NIEBIESKIEJ KARTY

PROCEDURY ZAKŁADANIA NIEBIESKIEJ KARTY

NIEBIESKA KARTA została opracowana przez państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i ma na celu:

- zwiększenie bezpieczeństwa ofiar przemocy domowej,
- rozwijanie zdolności samoobrony przed przemocą,
- tworzenie lokalnych koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy.

NIEBIESKA KARTA służy:

- dokumentowaniu faktów związanych z przemocą w danej rodzinie,
- ocenie zagrożenia dalszą przemocą,
- przygotowaniu skutecznego planu pomocy osobie poszkodowanej,
- jako dowód w sprawach sądowych,
- usprawnianiu procedur działania w sprawach dotyczących przemocy,
- poszerzaniu wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy.

Jak przedszkole działa w sytuacji przemocy wobec dziecka?

Zgodnie przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. Nr 209, poz. 1245), przedszkole ma obowiązek uruchomić procedurę "Niebieskiej Karty", jeśli zaistniało podejrzenie stosowania wobec dziecka przemocy domowej. Informacja o uruchomieniu tej procedury musi w ciągu 7 dni trafić do przewodniczącego gminnego zespołu interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury odbywa się przez wypełnienie przez uprawnioną osobę (m.in. nauczyciela) formularza "Niebieska Karta – A". Następnie osoba doznająca przemocy otrzyma Niebieską Kartę B, w której zawarte są informacje prawne i praktyczne w sprawie uruchomionej procedury.

W ramach procedury w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz grupy roboczej wchodzi przedstawiciel oświaty. Do jego zadań – w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie - należy m. in.:

1. udzielanie kompleksowych informacji o:

- możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

2. prowadzenie rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;

3. diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;

4. udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz

wsparcia rodzinie, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie, działania podejmuje się w obecności rodzica, opiekuna prawnego lub faktycznego. Jeżeli osobami podejrzanymi są rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni, działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej.

Grupa Robocza po zapoznaniu się z informacjami zawartymi w Karcie A oraz tymi zebranymi w środowisku domowym, zaprosi osobę doznającą przemocy na spotkanie. Powinno się ono odbyć w terminie od 7 do 30 dni od zgłoszenia/interwencji. Zorganizowane zostanie w siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego lub - w sytuacji choroby - miejscu dogodnym dla osoby pokrzywdzonej. Podczas spotkania wypisana zostanie Niebieska Karta C, na której znajdzie się indywidualny plan pomocy, uwzględniający potrzeby osoby, wobec której stosowana jest przemoc.

Grupa robocza wezwie do siebie osobę dokonującą przemocy. Celem spotkania jest przekonanie oprawcy do zaprzestania stosowania przemocy i poznanie jego potrzeb. Przebieg spotkania zostanie spisany w Niebieskiej Karcie D.

Kolejnym krokiem jest wprowadzenie stworzonego przez Grupę Roboczą planu pracy w życie.

Działania mogą obejmować:

- pracę socjalną,
- konsultacje psychologiczne,
- udział w grupie wsparcia dla osób doznających przemocy,
- powiadomienie sądu,
- objęcie dzieci opieką pedagogiczno-psychologiczną.

Poza tym, członkowie zespołu będą monitorowali środowisko domowe osoby doznającej przemocy domowej.

Zakończenie procedury następuje zazwyczaj po kilku miesiącach od jej rozpoczęcia. Niestety, w niektórych rodzinach przemoc trwa latami - wówczas procedura Niebieskiej Karty trwa znacznie dłużej.

W prawie nie ma określonego okresu czasu, przez który procedura musi być wykonywana. Niektóre gminy same narzuciły sobie przepisy w tej kwestii. Zwyczajowo, cała procedura trwa około 3 miesięcy.

Główną konsekwencją założenia Niebieskiej Karty jest podjęcie działań wobec osoby, stosującej przemoc w rodzinie. Ponadto wszyscy członkowie rodziny mogą liczyć na pomoc psychologiczną, a odpowiednie służby będą monitorowały sytuację w środowisku domowym.

Podstawa prawna

- Ustawa z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. 1997 nr 88, poz. 553 ze zm.) - art. 115 § 11.
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005 r. nr 180, poz. 1493 ze zm.) - art. 9d, art. 12 ust. 1.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011 nr 209, poz. 1245) - §2 ust. 1, §7, §10 ust. 2, §15.

NIEBIESKA KARTA

Niebieska Karta to procedura, której celem jest zatrzymanie przemocy. Początkiem procedury jest założenie "Niebieskiej Karty A". Można to zrobić podczas interwencji policji w domu - policja ma obowiązek taką kartę założyć podczas zdarzenia. Można też udać się osobiście na posterunek i tam policja również ma obowiązek założyć Niebieską Kartę. Oprócz policji w przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie Niebieską Kartę zakładają również:

- ośrodki pomocy społecznej
- placówki oświatowe - szkoły, przedszkola
- placówki służby zdrowia - przychodnie, szpitale
- gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych

Przy założeniu "Niebieskiej Karty A" osoba pokrzywdzona otrzymuje formularz o nazwie "Niebieska Karta B" z informacjami gdzie dodatkowo może otrzymać pomoc.

Po założeniu "Niebieskiej Karty A" przez służby, karta jest przekazywana do Zespołu. Po zapoznaniu się z kartą Zespół **zaprasza** osobę doznającą przemocy na spotkanie, na którym wspólnie z osobą pokrzywdzoną buduje plan pomocy dopasowany do jej potrzeb oraz uzupełniana jest "Niebieska Karta C". W planie pomocy może znaleźć się np. monitoring sytuacji rodzinnej przez dzielnicowego lub pracownika socjalnego, pomoc materialna, pomoc psychologiczna, pomoc prawna. Złożenie wniosku do Sądu.

W kolejnym etapie Zespół **wzywa** osobę, co do której istnieje podejrzenie stosowania przemocy na rozmowę dotyczącą konsekwencji stosowania przemocy oraz uzupełniania jest "Niebieska Karta D". Po przeprowadzeniu rozmów z osobami których dotyczy Niebieska Karta realizowany jest plan pomocy.

PRZEMOC

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

- **przemoc fizyczna:** popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.
- **przemoc psychiczna:** wyśmiewanie, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.,
- **przemoc seksualna:** np. wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
- **przemoc ekonomiczna:** np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp. Zaniedbywanie: nieprawidłowe wypełnianie funkcji opiekuńczych lub opiekuńczo – wychowawczych.

PAMIĘTAJ:

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich.

Niezależnie od prowadzonej procedury Niebieskiej Karty jeżeli czujesz się zagrożona/y lub istnieje zagrożenie zdrowia i bezpieczeństwa warto wezwać policję.

- **MASZ PRAWO DO SZACUNKU I GODNEGO TRAKTOWANIA**
 - **MASZ PRAWO DO WŁASNEGO ZDANIA**
 - **MASZ PRAWO DO NIETYKALNOŚCI CIELESNEJ**
 - **MASZ PRAWO POPEŁNIAĆ BŁĘDY**
- **MASZ PRAWO SZUKAĆ POMOCY, GDY TWOJE PRAWA SĄ ŁAMANE**

ZAŁĄCZNIK Nr 1

<https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/procedura-niebieskie-karty-oraz-wzory-formularzy-niebieska-karta-17736249>